

Time- 2hrs

MN3AGO

Marks-60

N.B. - 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

1) Explain the basic features of Indian Administrative System.

OR

1) How training is provided to IAS and IPS Probationers?

2) How is budget enacted by Lok Sabha?

OR

2) Discuss the recruitment procedure to higher civil servants in India.

3) Write the meaning and ten different modes of corruption.

OR

3) What are the views of Dr. Bhole and Sharad Beilure on Lok- Pal as an institution?

4) Write Short Notes (Any Three)

A) UPSC

B) Composition of Public Accounts Committee

C) Committee on Public Undertakings

D) Preparation of estimates- First stage in the budgetary procedure

E) CVC – as an institution

गुण-६०

MN3AGO

वेळ- २ तास

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत .

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .

१) भारतीय प्रशासकीय व्यवस्थेची मुलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

१) भारतीय प्रशासकीय व्यवस्था व भारतीय पोलिस सेवा यातील प्रशिक्षणार्थींना कसे प्रशिक्षण दिले जाते?

२) अंदाजपत्रक लोकसभेत कसे सादर केले जाते आणि कसे संमत होते?

किंवा

२) भारतातील उच्च नागरी सेवकांच्या भरती प्रक्रियेची चर्चा करा.

३) भ्रष्टाचाराचा अर्थ आणि त्याचे दहा विविध प्रकार लिहा .

किंवा

३) लोकपाल या संस्थेबद्दल डॉ भोळे आणि डॉ बेल्लूर यांचे काय विचार आहेत?

४) थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

अ) केंद्रीय लोकसेवा आयोग

ब) लोकलेखा समितीची रचना

क) लोक उपक्रमांवरील समिती

ड) अंदाज तयार करणे - अंदाजपत्रीय प्रक्रियेचा पहिला टप्पा

इ) केंद्रीय दक्षता आयोग - एक संस्था